

ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ในศตวรรษที่ 21

ทรงสิริ วิจิตรานนท์^{1*} อรุณี อรุณเรือง² และ เจนตา แก้วลาย²

รับบทความ 17 มกราคม 2562 ตอบรับบทความ 8 สิงหาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย (1) เพื่อศึกษาทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้ใช้บัณฑิตจากสถานประกอบการที่รับนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษสื่อสารสากลเข้าในโครงการสหกิจศึกษาปีการศึกษา 2560 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ ส่วนการสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า ทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน คือ ด้านทักษะความกระตือรือร้น ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 รองลงมา คือ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 และค่าเฉลี่ย 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะในการสืบเสาะค้นหา มีค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตที่มีหน่วยงานและตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะบัณฑิต ทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้ใช้บัณฑิต

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

² อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

* ผู้ประสานงานหลัก : songhiri.w@rmutp.ac.th

The 21st Century Skills of English for International Communication Graduates Desired by Employers

Songsiri Wichiranon^{1*} Arunee Arunreung² and Jentaa Kaewlai²

Received 17 January 2019; Accepted 8 August 2019

Abstract

The purposes of the research were to 1) study the 21st century skills of English for International Communication graduates desired by employers and 2) compare the employers' requirements to skills of English for International Communication graduates categorized by the individual factors. The sample were 55 employers participating in the cooperative education project in the academic year 2017. The research tools were questionnaires and interviews. The statistical data analysis was performed by frequency, percentage, mean, standard deviation and F distribution and the interview data analysis was performed by frequency and content analysis. It was found that the overall requirement of the employers for the 21st century skills of the graduates was at the high level ($\bar{X}$ = 4.43, S.D = .35). As for each attribute, the highest level was enthusiasm ($\bar{X}$ = 4.63, S.D = .45), followed by collaboration ($\bar{X}$ = 4.58, S.D = .46) and thinking skills ($\bar{X}$ = 4.54, S.D = .47) respectively. The lowest level was the inquiry skills ($\bar{X}$ = 4.07, S.D = .59). The result of the research hypothesis revealed that there is no significant difference between the employers with different employment sectors and working status and the requirement of the graduates' attributes.

Keywords : Skills of Graduates; 21st Century Skills; Employers

---

¹ Assistant Professor, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

² Lecturer, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding Author : songsiri.w@rmutp.ac.th

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนผ่าน (Transforming Age) จาก สังคมเศรษฐกิจ วัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและเน้นความพอเพียง สู่สังคมแห่งสารสนเทศ เศรษฐกิจฐานความรู้ สังคมข้ามวัฒนธรรม เน้นการบริโภคและวัตถุนิยม การเปลี่ยนแปลงยังส่งผลถึงด้านการศึกษาเรียนรู้ของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเรียนรู้ของเยาวชนยุค Gen Net/Tweenies ที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับโลกใบใหม่ โลกที่สารสนเทศและความรู้เกิดการขยายตัวอย่างทวีคูณ การนำเสนอข้อมูลไม่จำกัดเพียงสื่อสิ่งพิมพ์แต่ครอบคลุมถึงสื่อมัลติมีเดียรูปแบบใหม่มากมาย การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศความรู้สามารถทำได้ง่ายและสะดวกสบายกว่าเดิม ด้วยการเกิดขึ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องของเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัลที่หลากหลายทั้งคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต พีซี ฯลฯ การศึกษาเรียนรู้ที่ออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนในสมัยก่อน จึงไม่สามารถตอบสนองกับผู้เรียนในสมัยปัจจุบันเสมอไป ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเนื้อหา สิ่งแวดล้อมและบริบทการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับสารสนเทศสภาพแวดล้อมและบริบทการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับรูปแบบการเรียนรู้และเปลี่ยนรูปแบบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุขในการเรียนรู้ และกลายเป็นผู้ใฝ่รู้ตลอดชีวิต (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2557)

อีกทั้งโลกปัจจุบันที่ธุรกิจต่างแข่งขันกันอย่างดุเดือด จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติประจำเดือนมกราคม ปี 2559 ระบุว่าทั่วประเทศมีอัตราผู้ว่างงานกว่า 350,000 คน ขณะที่ในแต่ละปีจะมีบัณฑิตจบใหม่อีกกว่า 4 แสนคนจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (แสงเดือน ตั้งธรรมสถิต, 2560) ส่งผลให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตมีความคาดหวังให้บัณฑิตรอบรู้ถึงพร้อมทั้งศาสตร์สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงาน ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิตที่ดี รวมถึงทักษะภาษาทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ทักษะการจัดการกับสารสนเทศ สื่อ ไอทีซี คิววิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์สื่อสารและทำงานร่วมกัน ซึ่งทักษะเหล่านี้ถือเป็นทักษะที่สำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (Bellanca & Brandt, 2010 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2555) ประกอบด้วย 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ไขปัญหา 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และ 3) ทักษะชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การมีความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ การปรับตัวให้ทันต่อบริบทของโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโจทย์สำคัญของทุกภาคส่วน รวมถึงภาคการศึกษาโดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งไม่เพียงการติดตามความทันสมัยของเนื้อหาความรู้เท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงการปรับกระบวนการเรียน การเปลี่ยนรูปแบบการสอนที่มุ่งผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพ และกลายเป็นผู้ใฝ่รู้ตลอดชีวิต เป็นบัณฑิตที่ฝึกฝนในการฝึกฝนตน เป็นผู้รู้จัก คิดเป็น ปฏิบัติได้ ครอบตน ครอบคน ครอบงานด้วยมโนธรรม และจิตสำนึกต่อสังคม สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย และตอบสนองความต้องการของผู้จ้างงานบัณฑิต

การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณสมบัติตามความต้องการของสังคม เป็นภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาเพื่อให้บัณฑิตสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติในอนาคต ตลอดจนการมุ่งเน้นให้บัณฑิตเป็นคนดีมีน้ำใจ กล้าคิด กล้าทำ มีทักษะในการเป็นผู้นำ สามารถที่จะคิดวิเคราะห์ พินิจพิจารณาในการแสวงหา

หนทางในการดำเนินชีวิตเพื่อประกอบวิชาชีพ และยึดมั่นในความถูกต้อง โดยจะเน้นการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาให้บัณฑิตก้าวทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่และทันต่อเหตุการณ์ สถานการณ์บ้านเมือง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกขององค์กรในยุคปัจจุบัน รวมทั้งการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนต่างก็พยายามที่จะแสวงหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้ประกอบการ เพราะนั่นหมายถึงบุคลากรที่สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันได้ และเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ ก็จะส่งผลให้องค์กรเจริญเติบโตตามแนวทางและแผนงานที่องค์กรได้วางไว้อย่างลุล่วง แต่ในทำนองเดียวกันหากพนักงานไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ ก็จะส่งผลต่อการอยู่รอดและความก้าวหน้าขององค์กรด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น การคัดเลือกพนักงานเข้าสู่องค์กรนั้นจะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มบัณฑิตที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีภารกิจหลักสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนและมีการปรับเปลี่ยนวิธีการและรูปแบบการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาบัณฑิตให้สมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของโลกแห่งศตวรรษที่ 21 โดยจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้บัณฑิตมีทักษะต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานท่ามกลางกระแสความต้องการของสถานประกอบการและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานที่รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในปีที่ผ่านมา (ทรงสิริ วิชิรานนท์, 2560) พบว่า ผู้ประกอบการพึงพอใจต่อบัณฑิตในด้านการงาน การปฏิบัติ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ศีลธรรม และคุณธรรม แต่ยังคงคาดหวังให้บัณฑิตของหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มีทักษะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร รวมถึงทักษะเฉพาะทาง

ด้วยปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการเตรียมพร้อมบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ให้มีทักษะให้เป็นไปตามความต้องการของสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 จึงทำการศึกษาทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ และนำข้อค้นพบมาหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และครอบคลุมตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตได้โดยการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นบัณฑิตตรงตามความต้องการของสังคมต่อไป

แนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2557) ได้สรุปทักษะที่จำเป็น 8 ประการสำหรับผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองรู้จักวิธีการในการไปถึงเป้าหมายนั้น ๆ อย่างยืดหยุ่น ตลอดจนการมีวินัยในการเรียนรู้ของตนเองโดยไม่ต้องให้มีผู้ใดมาบังคับรวมทั้งการมีความเป็นผู้ใหญ่ภายในตนเอง สรุปได้ ดังนี้

1) ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของตน รู้จักวิธีการในการไปถึงเป้าหมายนั้น ๆ อย่างยืดหยุ่น ตลอดจนการมีวินัยในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งไม่เพียงได้รับการปลูกฝังจากระบบการศึกษา หรือจากสังคมเท่านั้น หากยังต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังจากครอบครัวเป็นสำคัญ

2) ทักษะด้านการคิด (Thinking Skills) หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาหรือได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดอย่างมีระบบ การฝึกฝนทักษะด้านการคิดนั้นประกอบไปด้วยการคิดในหลายลักษณะแต่ที่สำคัญมากสำหรับผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Learners) การคิดวิเคราะห์ (Analytical 61 Thinkers) การคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) รวมทั้งทักษะในการคิดแก้ปัญหา (Problem Solvers)

3) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Collaborators) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีทักษะของการเป็นผู้นำ รวมทั้งการเป็นผู้ตามที่ดี สามารถสื่อสารกับผู้อื่นในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยทักษะที่ต้องมุ่งเน้น ได้แก่ ทักษะพื้นฐานด้านการสื่อสาร (Communication Skill) อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทักษะในการสืบเสาะค้นหา (Enquirers) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะของการเป็นนักสำรวจที่ชื่นชอบที่จะศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานของตนโดยสังเกตเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง รวมทั้งสืบค้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ ทักษะสำหรับการสืบเสาะค้นหานี้ครอบคลุมการที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการเลือกสรร/คัดกรองสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างเที่ยงตรง รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ความกระตือรือร้น (Active Learners) หมายถึง การที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เรียนในลักษณะเชิงรุก กล่าวคือ ไม่เป็นเพียงผู้ฟังที่ดีในชั้นเรียนหรือในการเรียนออนไลน์ ผู้เรียนเชิงรุก หมายถึง การที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ร่วมมือที่ดีของผู้เชี่ยวชาญในการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับในการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้เรียนควรให้ความใส่ใจในการเรียนรู้ (Attentive) ศึกษาเนื้อหาหรือรู้จักถาม/ตอบคำถามในบริบทที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการฝึกฝนทักษะในด้านการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมและถูกกาลเทศะ

6) ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที (ICT Skills) หมายถึง การที่ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการหรือโปรแกรมสำนักงาน และการที่ผู้เรียนสามารถดูแลรักษาเครื่องมือและ/หรือระบบต่าง ๆ ได้ในระดับพื้นฐาน รวมถึงความสามารถของผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสื่อสารโทรคมนาคมในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทักษะการสืบค้น (Search Skills) ทักษะด้านการใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสารผ่าน ICT และ/หรือทักษะในการเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม เป็นต้น

7) ทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล (Second Language Skills) หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาที่สองในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ภาษาสากลสำหรับสังคมไทยที่ถือได้ว่าสำคัญมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ

8) ความสนใจในวัฒนธรรม (Engaged with Cultures) และความตระหนักถึงความเป็นไปในโลก (World Awareness) หมายถึง การปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ใส่ใจและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของตนเองอย่างน้อยในระดับที่เพียงพอที่จะทำให้รู้จักตนเองรู้จัก “ราก” หรือ ประวัติศาสตร์ของตนเองและสังคมที่อาศัยอยู่ (Self-Identity) เพื่อจะได้สามารถเปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างกับสังคม/โลกรอบตนเองได้

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำทักษะความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ ทักษะการคิด ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะในการสืบเสาะค้นหา ทักษะความกระตือรือร้น ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที และทักษะในด้านการใช้ภาษาสากล มาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาครั้งนี้

คำถามวิจัย

ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างไร

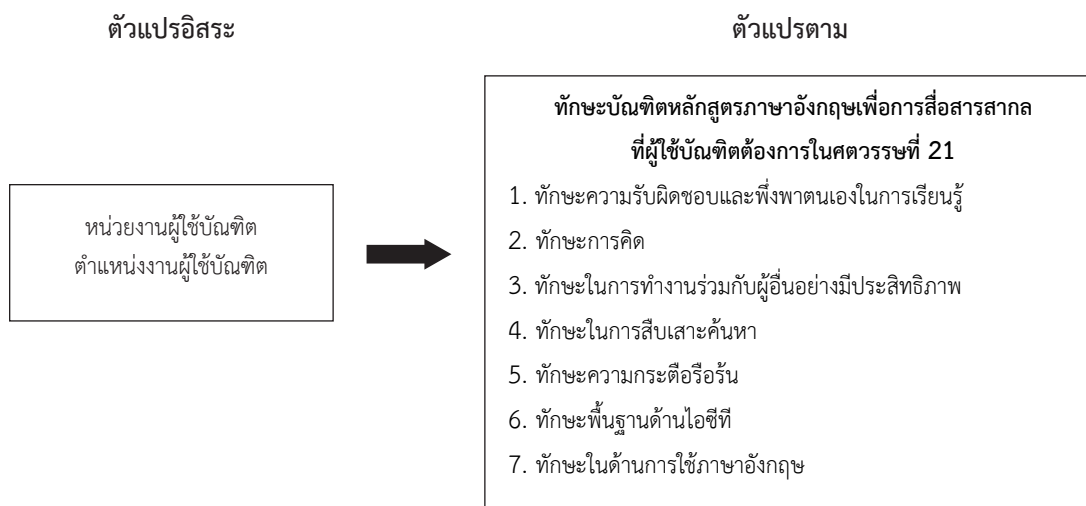
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐาน

ผู้ใช้บัณฑิตที่หน่วยงานและตำแหน่งงานต่างกัน มีความต้องการต่อทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ 21 ต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีลำดับของการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งดูแลนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 64 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตที่ดูแลนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ได้มาด้วยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 55 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ หน่วยงาน และตำแหน่งงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

- ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้
- ทักษะการคิด
- ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- ทักษะในการสืบเสาะค้นหา
- ความกระตือรือร้น
- ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที
- ทักษะในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพส่วนบุคคล ชื่อหน่วยงาน ประเภทหน่วยงาน ตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาปรับมาจากแนวคิดทักษะที่จำเป็น 8 ประการสำหรับผู้เรียนยุค Gen Net/Tweenies ในศตวรรษที่ 21 ของถนอมพร เลหาจรัสแสง (2557) และนำมาปรับให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน และเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความต้องการมาก
- 3 หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ระดับความต้องการมาก

2.51-3.50 หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ระดับความต้องการน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ใช้นักศึกษาเขียนตอบได้โดยอิสระ

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2) การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .934

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประชุมทำความเข้าใจทีมวิจัยในวัตถุประสงค์การวิจัย กรอบการศึกษา และแบบสอบถามการวิจัยให้เข้าใจตรงกัน

4.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาร่วมกับสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ในภาคเรียนที่ 2/2560 ทุกหน่วยงาน ตอบแบบสอบถาม โดยนัดหมายวันเวลาในการขอเข้าพบ

4.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาร่วมกับสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ในภาคเรียนที่ 2/2560 ตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 55 ฉบับ คิดเป็น 100%

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้นักศึกษา ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และตอนที่ 2 ทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้นักศึกษาต้องการ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.1.2 สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน 2 กลุ่ม (t-test ชนิด Independent Samples) และการทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกันมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (One-Way ANOVA)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บัณฑิต ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์โดยหาจำนวน และค่าร้อยละ

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด หน่วยงานเอกชน/ธุรกิจงานบริการ สูงสุด จำนวน 33 คน (ร้อยละ 60.00) รองลงมาหน่วยงานราชการ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 25.50) และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน/ธุรกิจงานผลิต สถาบันการศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 3.60) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทหน่วยงาน

ประเภทหน่วยงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	14	25.50
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	2	3.60
หน่วยงานเอกชน ประเภทธุรกิจงานผลิต	2	3.60
หน่วยงานเอกชน ประเภทธุรกิจงานบริการ	33	60.00
สถาบันการศึกษา	2	3.60
อื่น ๆ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน	2	3.60
รวม	55	100

1.2 ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้ปฏิบัติงาน สูงสุด จำนวน 29 คน (ร้อยละ 52.72) รองลงมา มีตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 22 คน (ร้อยละ 40.0) และผู้จัดการ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทตำแหน่งงาน

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้จัดการ	5	9.09
หัวหน้างาน	22	40.0
ผู้ปฏิบัติงาน	29	52.72
รวม	55	100.00

2. ทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน คือ ด้านทักษะความกระตือรือร้น ค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 รองลงมา คือ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ย 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 และ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะในการสืบเสาะค้นหา มีค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21

ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ที่ผู้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้	4.45	.47	มาก
ทักษะการคิด	4.54	.47	มากที่สุด
ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.58	.46	มากที่สุด
ทักษะในการสืบเสาะค้นหา	4.07	.59	มาก
ทักษะความกระตือรือร้น	4.63	.45	มากที่สุด
ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที	4.27	.50	มาก
ทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ	4.50	.54	มาก
เฉลี่ยรวม	4.43	.35	มาก

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) การทดสอบใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ด้วย Test of Homogeneity of Variance ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มมีค่า Sig. มากกว่า 0.05 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดย Anova ผลการทดสอบสมมติฐานดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

3.1 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผู้บัณฑิตที่หน่วยงานต่างกันมีความต้องการทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ไม่ต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความต้องการของผู้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.87	5	.17	1.47	.22
ภายในกลุ่ม	5.80	49	.12		
รวม	6.67	54			

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ผู้บัณฑิตที่ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความต้องการทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.39	2	.20	1.62	.21
ภายในกลุ่ม	6.18	51	.12		
รวม	6.58	53			

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบทักษะที่ใช้ในการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

- ทักษะความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีวินัยที่จะเรียนรู้ รวมถึงมีความใส่ใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้งาน และมหาวิทยาลัย/สาขาวิชา ควรเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้นอกห้องเรียน

- ทักษะการคิด บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรมีความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ตลอดจนควรมี ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

- ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรรู้จักที่จะปรับตัว ให้เข้ากับผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างทั้งด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิ รวมถึงการมีมารยาท ควรมีความสุภาพอ่อนน้อม ต่อผู้ใหญ่ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และควรมีความสามารถในการประสานงาน

- ทักษะในการสืบเสาะค้นหา บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรเตรียมหาข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ หน่วยงานลักษณะงานที่จะทำ เช่น งานบริการ งานโรงแรม หรืองานสำนักงาน การใช้อุปกรณ์สำนักงานพื้นฐาน ต่าง ๆ และควรมีทักษะที่จะเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

- ความกระตือรือร้น บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรมีความกล้าแสดงออก ไม่เขินอายกล้าที่จะเสนอ แนวคิดเพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงใส่ใจที่จะเรียนรู้กล้าซักถามในเนื้องาน

- ทักษะพื้นฐานด้านไอซีที บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น การใช้เครื่องมือการสอนหลักเบื้องต้นในการใช้งานโปรแกรม computer ที่หลากหลาย เช่น โปรแกรม excel หรือโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ รวมถึงสามารถนำสื่อสังคมมาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม เช่น งานโรงแรม ต้องสามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ข้อมูลแก่ลูกค้าได้

นอกจากนี้ บัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ตระหนักและเห็นคุณค่า ในวัฒนธรรมไทย รวมถึงรับรู้ความเป็นไปของโลก และควรเพิ่มทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานก่อนจบการศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตในการไปปฏิบัติงานจริง เช่น ทักษะการฟังและการสื่อสารทั้งการสื่อสาร ทั่วไป การสื่อสารเพื่อนร่วมงาน การสื่อสารเพื่อการเจรจาต่อรอง เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยในการ ทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า ทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 ระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านทักษะความกระตือรือร้น ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการคิด ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กำหนดไว้ว่า “มหาวิทยาลัยผู้สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนา ทักษะการคิดเป็นระบบ ปฏิบัติเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีและเป็นที่พึ่งของสังคม” จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของทักษะของบัณฑิต ซึ่งส่งผลให้มหาวิทยาลัยจัดหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนา นักศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อาทิ จัดโครงการสหกิจศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาส ในการมีประสบการณ์จริงจากสถานประกอบการระหว่างการเรียน และเพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่ใช้ ในสถานการณ์จริงก่อนที่จะไปเป็นบัณฑิต และส่งเสริมให้มีการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรจากทาง สถานประกอบการเพื่อให้หลักสูตรที่สาขาก่อแบบมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอย่างแท้จริง สำหรับกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ โครงการ แข่งขันทักษะทางวิชาการ โครงการฝึกทักษะวิชาชีพ เป็นต้น รวมถึงการสนับสนุนนักศึกษาให้เข้าร่วมการแข่งขัน ทางวิชาการ/วิชาชีพ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการสำรวจของ JobThai.com ร่วมมือกับสถาบัน บัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ และ Career Visa Thailand ที่พบว่าทักษะที่สถานประกอบการต้องการ ประกอบด้วย ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ สามารถเป็นได้ทั้งผู้นำ ผู้ตาม และผู้ช่วย ทำงานโดยมองประโยชน์ของส่วนรวม มากกว่าตัวเอง ทำงานได้โดยไม่ต้องรอคำสั่ง และรู้จักหาวิธีแก้ไขเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นด้วยตัวเองมุ่งมั่น ทะเยอทะยาน ที่จะประสบความสำเร็จ รู้จักนำความรู้ที่มีจากการเรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ทำงานอย่างมืออาชีพ ตรงต่อเวลา มีมารยาทในการทำงาน อดทน และมีความสามารถในการสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจ และใช้ภาษา ต่างประเทศได้

และจากผลการศึกษาที่พบว่า ทักษะความกระตือรือร้นเป็นทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการเป็นลำดับแรก ซึ่งโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนรู้และสะสมไว้จะล้าสมัย ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องมีความกระตือรือร้น ใส่ใจที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ใหม่เท่าทันโลก รวมถึงการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการหาความรู้อย่างมีแบบแผนโดยตรง การกล้าแสดง ความคิดเห็นอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

2. จากผลการศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสากลจำแนกตามประเภทหน่วยงานและตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ฅนอมพร เลาหจรัสแสง (2557) ว่าโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกที่มีการแข่งขันอย่างดุเดือด ส่งผลให้ผู้ใช้บัณฑิตในทุกหน่วย งานต่างคาดหวังให้บัณฑิตมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ทั้งศาสตร์วิชาการ ศาสตร์วิชาชีพ ทักษะการทำงาน รวมถึงทักษะชีวิต และสอดคล้องกับการศึกษาของณัฐนันท์ ประสิทธิ์เตสัง และณัฐ ประสิทธิ์เตสัง (2561) ที่พบว่า ตำแหน่งงานของผู้ใช้บัณฑิตไม่มีผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์บัณฑิต

3. จากผลการศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการผู้ใช้บัณฑิตต่อทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสากลจำแนกตามประเภทหน่วยงานและตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในปัจจุบัน ทุกหน่วยงานมีความต้องการทักษะในการทำงานของบุคลากรในลักษณะเดียวกัน

4. จากความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้ใช้บัณฑิต สาขา

วิชาควรนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะ และทักษะเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ทักษะบัณฑิตหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ทักษะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน คือ ด้านทักษะความกระตือรือร้น รองลงมา คือ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการคิด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะในการสืบเสาะค้นหา

1.2 ผลการเปรียบเทียบผู้บัณฑิตที่หน่วยงานต่างกันมีความต้องการทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน และผู้บัณฑิตที่ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความต้องการทักษะบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษา เป็นข้อมูลที่ควรนำเสนอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ เป็นการสะท้อนผลให้เห็นถึงความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตว่ามีความต้องการทักษะบัณฑิตใดบ้าง ในส่วนของสาขาวิชา จะได้นำไปเป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยว่าควรปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรอย่างไรและควรจัดกิจกรรมเสริมใดบ้างเพื่อเพิ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสำหรับผู้บริหารคณะก็สามารถใช้เป็นข้อมูลการตัดสินใจวางแผนจัดทำยุทธศาสตร์ ของหน่วยงานเพื่อเพิ่มทักษะจำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ซึ่งอาจอยู่ในรูปของแผนพัฒนานักศึกษาเป็น รายปี โดยกำหนดทิศทางการพัฒนานักศึกษาแต่ละชั้นปีว่าควรจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมในมิติต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษา มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 ควรเสริมสร้างทักษะความรับผิดชอบและพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ ทักษะการคิดทักษะ ในการสืบเสาะค้นหา ในรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปและวิชาแกน

ชั้นปีที่ 2 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ เพื่อฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี โดยจัดทั้งกิจกรรมในและนอกคณะ เพื่อฝึกนักศึกษาในเรื่องประสานงานและการสื่อสาร

ชั้นปีที่ 3 ควรจัดให้มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานในวิชาชีพในรายวิชาของสาขา วิชา

ชั้นปีที่ 4 ควรจัดให้มีรายวิชาสัมมนา ต่อเนื่องจากการเข้าร่วมโครงการสหกิจที่ร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อให้นักศึกษานำทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการ

นอกเหนือจากการจัดตามรายปี มหาวิทยาลัย/คณะควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมเชิงวิชาการ (อาทิ อบรมการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางวิชาชีพ โครงการการศึกษาดูงานในสถานประกอบการ ฯลฯ) กิจกรรม ทักษะสัมพันธ์ (โครงการค่ายอาสา โครงการจิตอาสา ฯลฯ)

2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินจากผู้ใช้งานจริง จึงควรมีการศึกษาจากทั้งตัวนักศึกษา ผู้สอน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อนำมาประมวลและพัฒนาตัวนักศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21
- 2) ควรมีการนำผลจากการศึกษาในครั้งนี้ไปพัฒนาแนวทางการพัฒนาบัณฑิตของสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยเทคนิคอื่น ๆ เช่น การประชุมกลุ่ม (Focus Group) หรือเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)
- 3) มีการศึกษาในสาขาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาในทุกหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานจริง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการวิจัยจากงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และความร่วมมือจากผู้ประกอบในการให้ข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- 7 ทักษะที่องค์กรต้องการจากเด็กจบใหม่. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.jobthai.com/REACH/career-tips/7ทักษะที่องค์กรต้องการจากเด็กจบใหม่.html>
- ณัฐนันท์ ประสิทธิ์เตสัง และณัฐ ประสิทธิ์เตสัง (2561). ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในรายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทรงศิริ วิจิรานนท์. (2559). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนะผู้ใช้บัณฑิต ศึกษาเฉพาะกรณีบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลของผู้ใช้บัณฑิต. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2560.
- ทิตนา แหมมณี. (2555). บัณฑิตศึกษาในศตวรรษที่ 21: การปรับหลักสูตรการสอน. (เอกสารอัดสำเนา).
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2561, จาก <http://www.rmutp.ac.th/วิสัยทัศน์-พันธกิจ>
- แสงเดือน ตั้งธรรมสถิตย์. (2560). 7 ทักษะที่นักศึกษาจบใหม่ควรมีในการทำงาน. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.sanook.com/campus/1380989/>